

Nagios®

Only the **NSA** monitors more

Mis on Nagios?

- Nagios on süsteemi ja võrgu seire rakendus.
- Nagios jälgib seadmeid ja teenuseid ning teavitab, nii vigade tekkest, kui normaalse olukorra taastumisest.

Nõuded OS-ile ja arvutiarhitektuurile

- Linux OS
- Debian
- Ubuntu
- Red Hat
- Suse
- Fedora
- UNIX OS
- FreeBSD
- OpenBSD
- NetBSD
- Solaris
- MAC X OS

Nagios töötab erineva arhitektuuriga riistvaral:

- x86, amd64, (PC)
- PowerPC (MAC), ALPHA, SPARC (SUN),
- AI64 Itanium (HP-UX, AIX)

Nõuded süsteemile

- Linux või UNIX OS, millel on C kompilaatori tugi.
- TCP/IP protokollide tugi - enamiku rakenduste kontroll käib üle TCP/IP võrgu.
- Veebiliidese jaoks on vajalik:
 - veebserver (soovitavalt Apache)
 - Thomas Boutell's [gd library](#) versioon 1.6.3 või uuem, mis on vajalik „[statusmap](#)“ ja „[trends CGI](#)“ liideste tööks.

Litsentseerimise poliitika

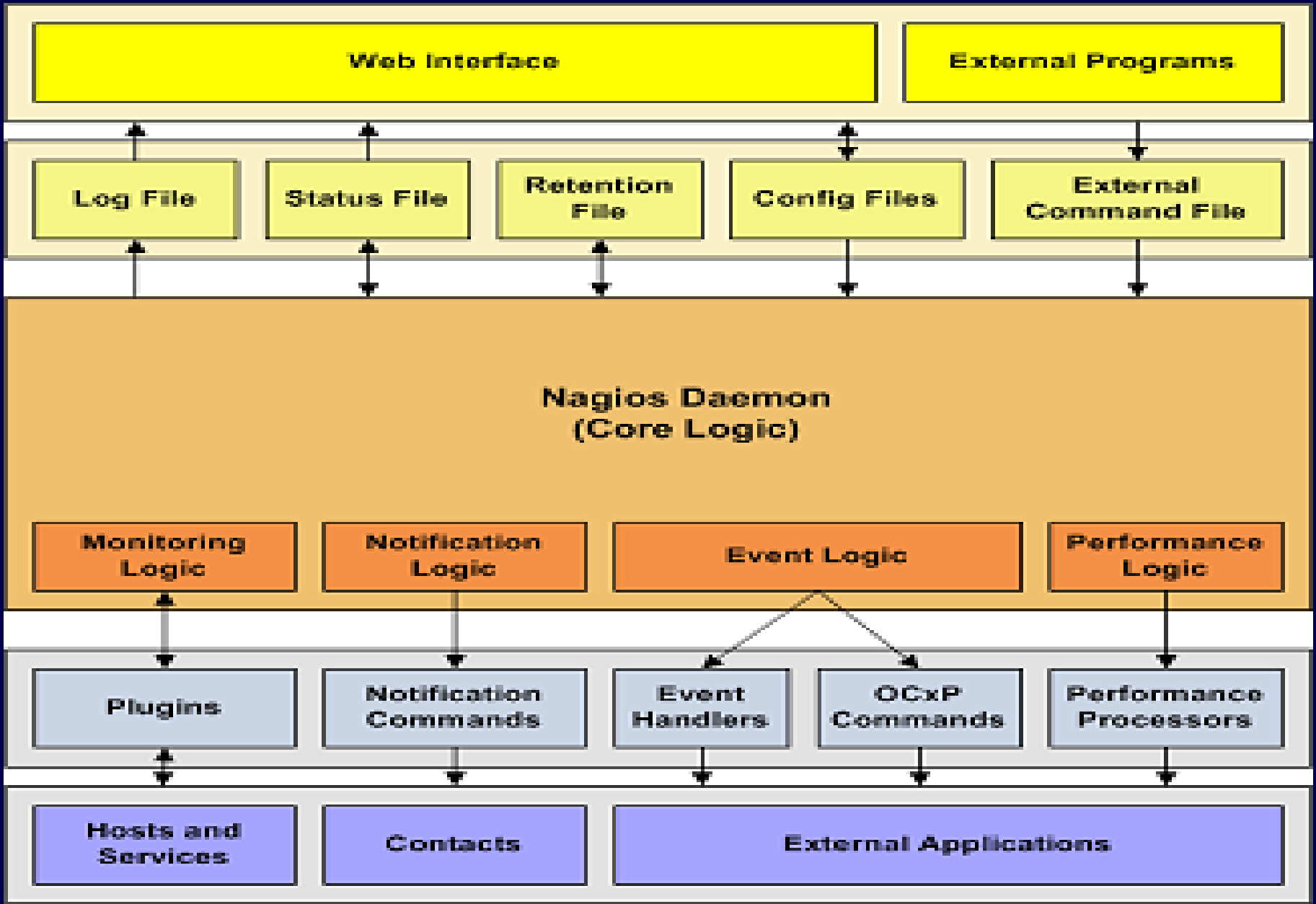
- GNU – General Public License ver. 2
- Nagios rakendust võib:
 - kopeerida
 - muuta
 - luua eriversioone (kui tegevus ei lähe vastuollu Nagiose litsentsitingimustega)

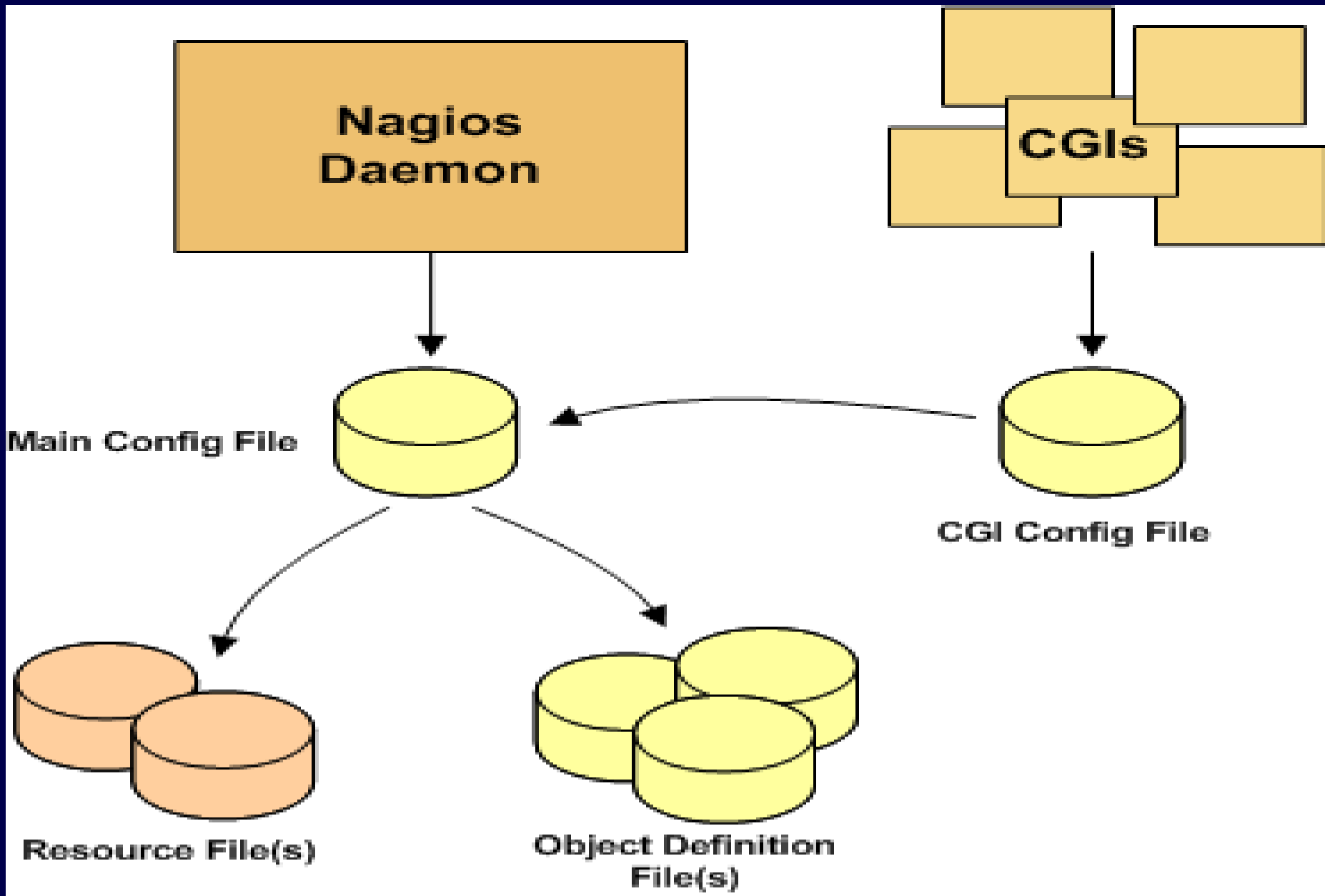
Nagios võimaldab

- Võrgurakenduste seiret (SMTP, POP3, HTTP, NNTP, PING, IMAP, SSH jne).
- Seadmete ressurside seiret (CPU koormus, ketta kasutus, mälu kasutus jne).
- Paralleelset rakenduste seiret.
- Automaatset logifailide uuendamist, vana logifaili sisu suunatakse arhiivi.
- Lisa (varu) seiresüsteemi tuge.
- Veebiliidest kus on võimalik jälgida seadmete, rakenduste, võrgu hetkeseisu; teadete ja probleemida ajalugu ning logifailide sisu jne.

Nagios sisaldab

- Lihtsaid vahendeid, mis võimaldavad kasutajal ise erinevaid seire skripte.
- Võimalust määrata võrgu seadmete hierarhiat, mis lihtsustab vigade lokaliseerimist. Võimaldab vahet teha seadmete ja teenustel, mis ei tööta või mis pole kättesaadavad seire süsteemile.
- Teadetesaatmise moodulit ja teadete saajate seadistus moodulit, mis saadab teate, kui probleem tekib või laheneb kasutades selleks e-posti, pager või muud kasutaja poolt määratud meetodit).
- Võimalust määrata seiresüsteemi käitumist rakenduse või seadme veateate korral, mis võimaldab kiiremat tegutsemist vea korral.

Objektide liigid

- Teenused
- Teenuste grupid
- Seadmed
- Seadmete grupid
- Vastutavad isikud
- Vastutavate isikute grupid
- Ajaplaan
- Info teavituste eskalatsiooni kohta

Nagiose moodulid

- Nagiose põhirakendus ei sisalda skripte.
- Nagios teostab seiret läbi alamprogrammide.
- Pluginad teostavad seire ja tagastavad tulemuse.
- Pluginag koosnevad skriptidest (kirjutatud Perli või shell skriptis).
- Plugina vastuse peale Nagios reageerib vastavalt:
 - käivitades „events handlers“ mooduli
 - saates välja teate

Nagios Process

Check Logic

**Embedded Perl
Interpreter**

Monitoring Logic

Plugins

Perl Plugins

Monitoring Abstraction Layer

Hosts and Services

Monitored Entities

Nagiose pluginatest veel...

- Plugin tagastab Nagios demonile ühe neljast signaalist:
 - 0 – teenus on OK
 - 1 – teenus on HOIATUS tasemel
 - 2 – teenus on KRIITILINE
 - 3 – teenuse seisund TEADMATA
- Pluginaid pole täiesti eraldiseisvad programmid, nad on pigem nagu alammeetodid.
- Pluginaid saab käsurealt käivitada.

Lisa pluginaid saab...

- Osa pluginaid on kaasas Nagiosega
- Lisaks võib neid alla laadida:
 - Nagios Plugins Project: <http://nagiosplug.sourceforge.net/>
 - Nagios Downloads Page: <http://www.nagios.org/download/>
 - NagiosExchange.org: <http://www.nagiosexchange.org/>
- Pluginate kasutuse kohta saab infot käsuga `./plugin_a_nimi --help`, mis tuleb käivitada käsurealt.

Nagiose makrod

- Makro käivitab vastava plugina koos makrosse defineeritud väärtusega.
- Seega, makrot võib vaadata kui täiendavat abstraktsioonitaset
- Makrod võivad ka makrodest koosneda, mis lisab veel paindlikkust.
- Makros saab defineerida iga pluginale või käsule HOIATUS ja KRIITILISE taseme väärtused.

On-Demand makro

- On-Demand makro puhul käsk sisaldab kindla hosti nime, kust infot käivitav plugin küsib.

`$CONTACTEMAIL:john$` On-demand contact macro

`$CONTACTGROUPMEMBERS:linux-admins$`
On-demand contactgroup macro

`$HOSTGROUPALIAS:linux-servers$` On-
demand hostgroup macro

Tavaline makro

```
define service{
    host_name      linuxbox
    service_description  PING
    check_command  check_ping!
    200.0,80%!400.0,40%
}
```

Custom Variable makro

- Kolmas tüüp on custom Variable makro, kus tavalist makrot täiendatakse näiteks MAC aadressiga, et küsi infot vaid kindla MAC-aadressiga seadme käest.

- `$_HOSTvarname$`
- `$_SERVICEvarname$`
- `$_CONTACTvarname$`

```
define host{
    host_name          linuxbox
    address             192.168.1.1
    _MACADDRESS        00:01:02:03:04:05
}
```

Piirangud makrode kasutamisel

- Päril suvalist pluginat ei saa kasutada suvalises makros.
- On olemas 10 peamist gruppi makrosid, millega saab rakendada iga ühes kindlaid pluginaid

Peamised makrode grupid

- Service checks
- Service notifications
- Host checks
- Host notifications
- Service **event handlers** and/or a global service event handler
- Host **event handlers** and/or a global host event handler
- **OCSP** command
- **OCHP** command
- Service **performance data** commands
- Host **performance data** commands

Seiremeetodid I

- Host check – seadme seire
 - teostatakse teatud ajaintervalli järel
 - tulemus võibolla kas:
 - UP – seade vastab OK
 - DOWN – seade ei vasta
 - KRIITILINE
 - UNREACHABLE

Seiremeetodid II

- Service check – teenuse, rakenduse seire
 - teostatakse teatud ajaintervalli järel
 - tulemus võibolla kas:
 - OK – teenus annab vastuse, mis vastav makros defineeritud OK väärtusvahemikule,
 - WARNING – teenus annab vastuse, mis vastav makros defineeritud WARNING väärtusvahemikule
 - UNKNOWN – teenust pole võimalik seirata, sest võrguühendus puudub
 - CRITICAL – teenus annab vastuse, mis vastav makros defineeritud CRITICAL väärtus vahemikule.

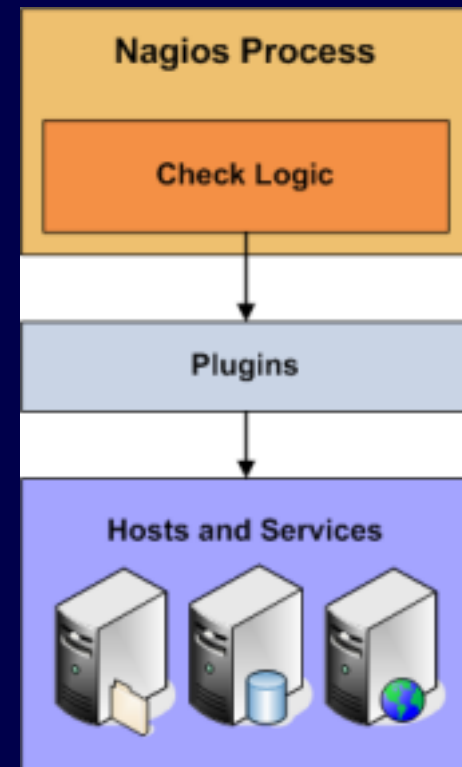
Seiremeetodid III

□ Aktiivne seire

- kasutatakse teenuste ja seadmete seires.
- kontrolli algataja Nagiose seiresüsteem.
- toimub regulaarselt graafiku alusel.
- Enamikel juhtudes kasutatakse aktiivset seiret.

Seiremeetodid IV

- Aktiivne seire
 - Nagios rakendus käivitab plugina, mis teostab seadme või teenuse seire ja tagastab vastuse Nagios rakendusele, mis vastavalt kas saadab teate veakorral või käivitab Event Handlersi.

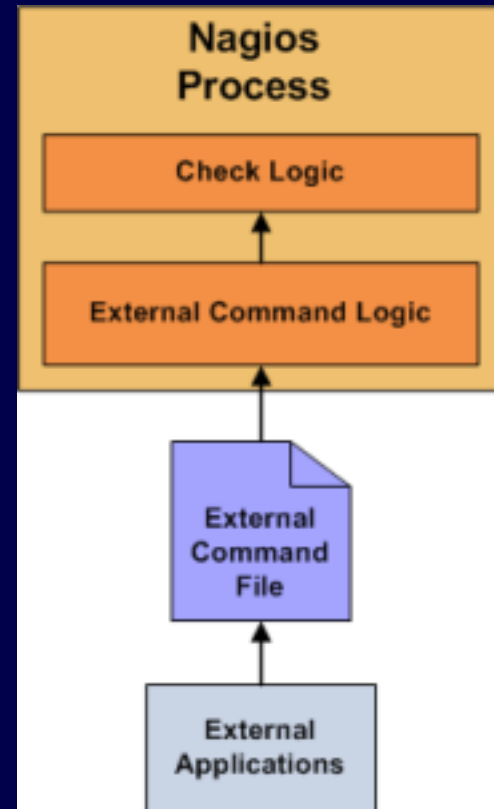

Seiremeetodid V

- Passiivne seire
 - teostatakse välise rakenduse poolt
 - tulemused saadetakse Nagiose seire süsteemile.
 - seire protsessi alustajaks pole Nagios rakendus vaid väline rakendus.
- Passiivset seiret kasutatakse kui:
 - andmeside kanal seiratava teenuse või seadmeni on asünkroonne.
 - pole võimalik efektiivne regulaarne graafiku alusel aktiivne seire.
 - seiratud teenus, või seade on tule müüri taga
 - pole võimalik otse aktiivne seire.
 - tegemist on ebaregulaarselt toimuva sündmusega näiteks SNMP Trap teated
 - Kui tegemist on hajutatud, liiasusega seiresüsteemiga (keskne server on passiiv- ja kohapealsed serverid on aktiivrežiimis).

Seiremeetodid VI

- Passiivne seire
- Väline rakendus kontrollib seadme või teenus staatust ja kirjutab tulemuse external command faili.
- Iga kord, kui Nagios loeb external command faili ta tekitab korralduse lugeda faili uuesti mingi aja tagant.
- Ja edasine protsess kaasa arvatud perioodiliselt kas external command faili lugemine või pluginale teenuse kontrollimise korralduse andmine on sarnane aktiiv- ja passiivkontrolli korral.
- Edasine reageerimine on sama mis aktiivseire korral.
- Seega võib sama Nagios rakendus sama aegselt teostada nii aktiiv- kui passiivseiret.

Sündmustele reageerimine

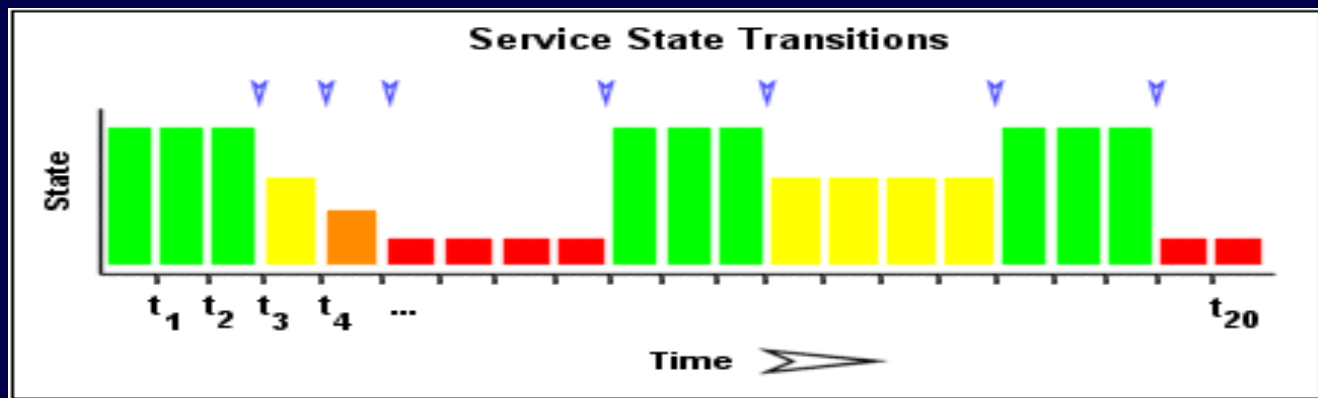
- Nagios saadab teateid vastavalt kontaktides ja kontaktigruppides defineeritule.
- Nagis versioon 3 on võimalik kasutada „**scheduled downtime**“ teenust, mis võimaldab planeeritud tööde korral mitte registreerida veateateid.

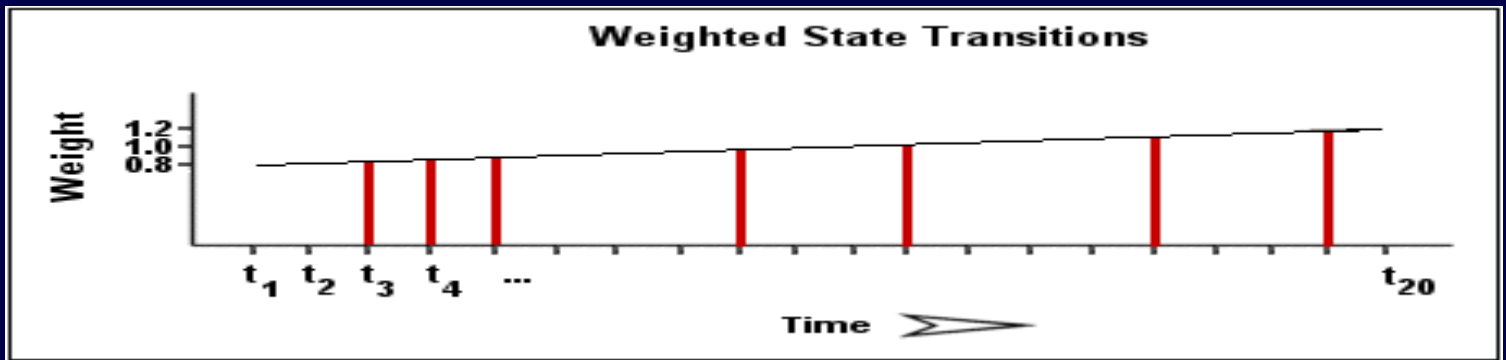
“HARD” ja “SOFT” seisund

- HARD seisundi muutusel saadetakse teade ja sündmust logitakse.
- SOFT seisundi muutusel logitakse, teadet ei saadeta.
- Näide: Kontrolli vastus on HOST maas. Kontrollitakse vähemalt 3 korda, siis pärast 1-st kontrolli läheb HOST SOFT olekusse ja pärast 3-ndat kontrolli, kui ikkagi on HOST maas läheb seade HARD olekusse.

„Detection and Handling of State Flapping“ teenus

- Võimaldab vältida teadete laviini, mis on tingitud teenustest, mis liiga tihti muudavad staatust.
- Nagios arvestab viimast 21 kontrolli ja analüüsib kas teenuse muutus on toimunud liiga sageli võrreldes eelmise 21 kontrolli vältel toimunud muutustega.

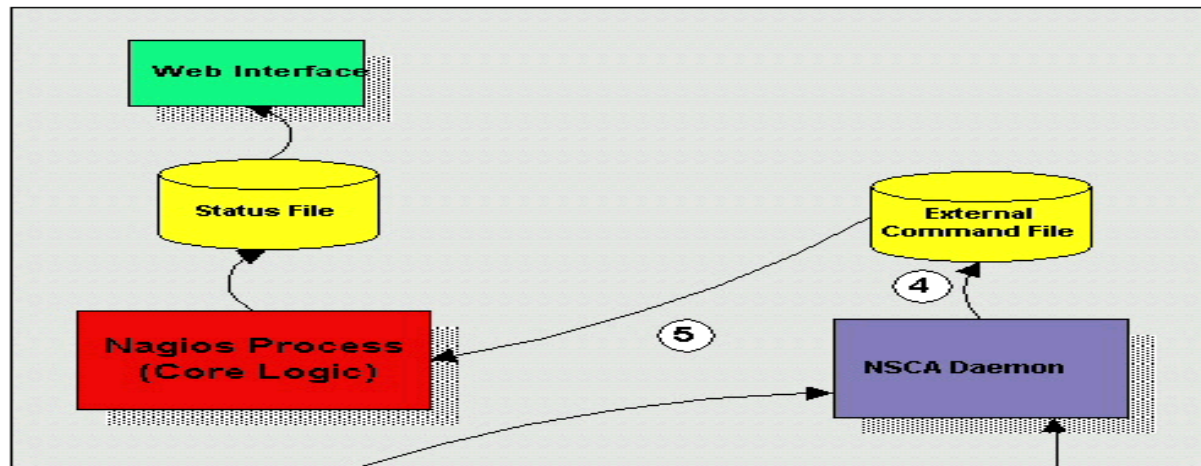
- (7 kindlaks tehtud teenuse seisund muutused / võimalikud 20 teenuse seisundi muutust) * 100 = 35 %.
- Näiteks, kui järgneval perioodil on teenuse muutuse osakaal alla 31%, mis on väiksem, kui 35%, siis Nagios teatab, et teenus STOP FLAPPING.
- Aga kui teenus oli eelnevalt non flapping ja nüüd läheb staatuse muutuse protsent üle 31%, siis Nagios teatab, et teenus START FLAPPING.

Nagiose “väljundid” I

- Nagios võimaldab kasutada erinevaid teadete edastamise kanaleid.
- Tuleb vaid paigaldada ja seadistada vastav tarkvara.
- Näitena on toodud loetelu võimalikest teate edastamise kanalitest:
 - Email, Pager, Phone(SMS),
 - WinPopup message, Yahoo, ICQ, MSN instant message,
 - Audio alerts jne.

Nagiose “väljundid” II

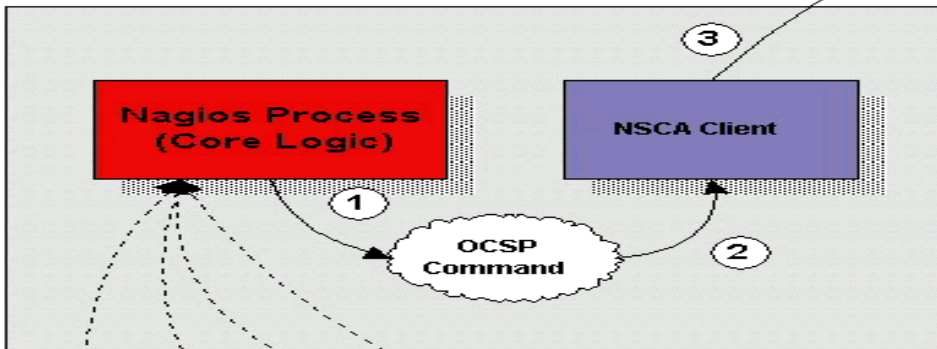
- Käsurea käskude peale saab sõnumeid moodustada.
- E-postile saadetavate teadete asemel võib kasutada ka järgnevaid teenuseid:
- **Gnokii** (SMS software for contacting Nokia phones via GSM network)
- **QuickPage** (alphanumeric pager software)
- **Sendpage** (paging software)
- **SMS Client** (command line utility for sending messages to pagers and mobile phones)
- **Festival** – liides, mis võimaldab seire serveril teavitada sündmustest kõnes kõnesünteesi abil.
- **Network Audio System (NAS)** and **rplay** – projektid, mille abil on võimalik kõnesünteesi poolt tekitatud teade maha mängida kaugarvutis (administraatori arvuti).

Distributed Monitoring

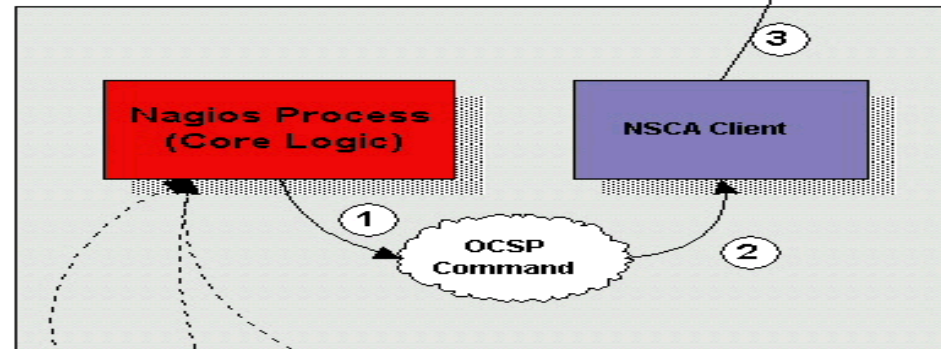
Last Updated: 07-15-2001

Distributed Monitoring Server #1

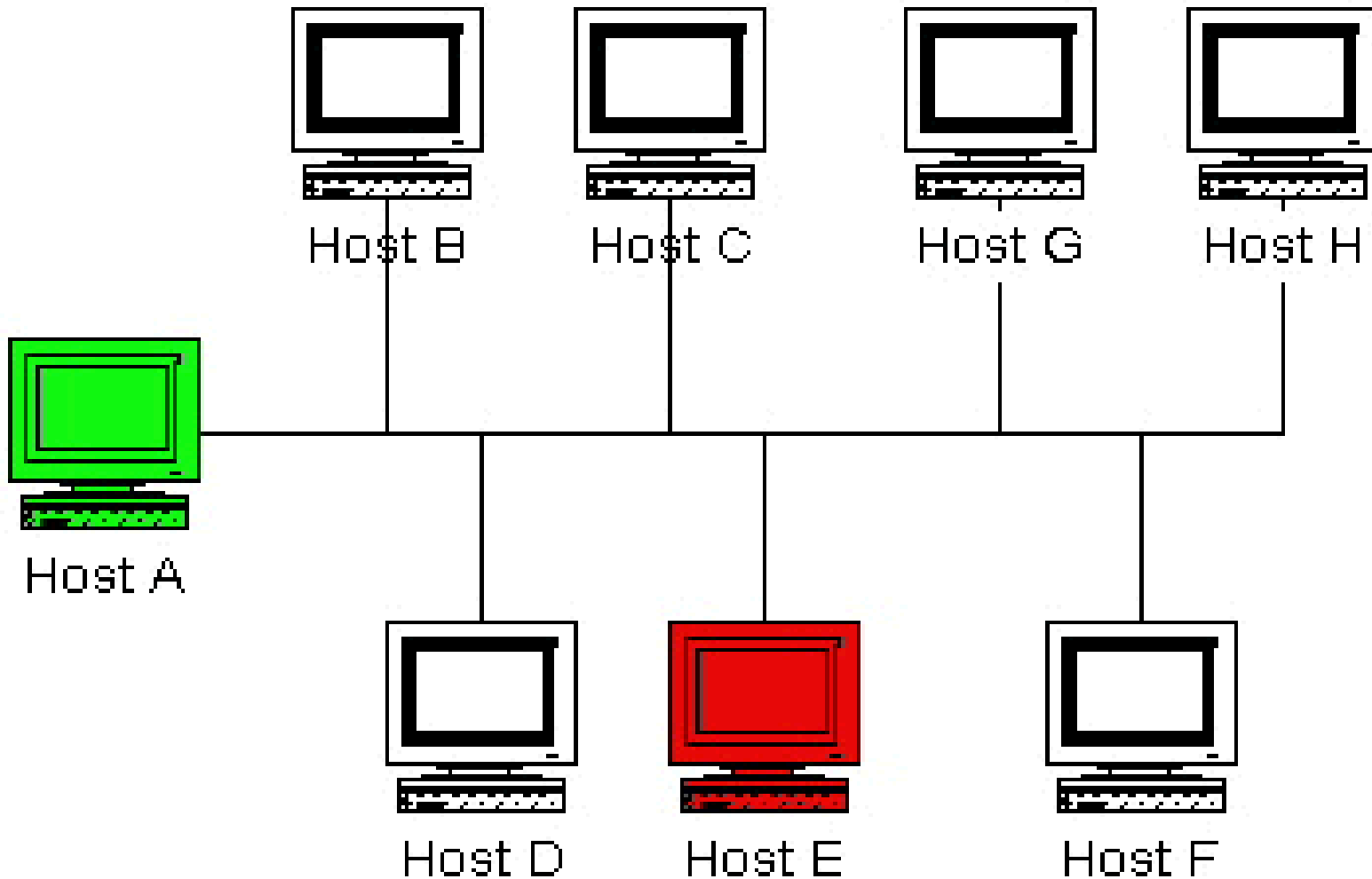

Hosts/services monitored directly by distributed server #1, and indirectly by central server

Distributed Monitoring Server #2

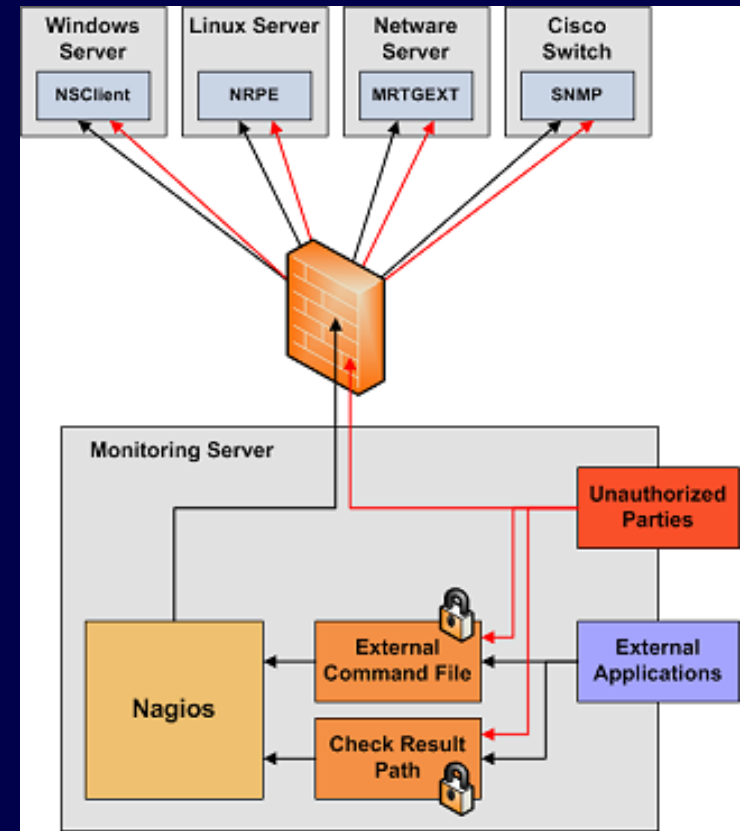
Hosts/services monitored directly by distributed server #2, and indirectly by central server

- A – master (põhi)seireserver
- E – slave (varu)seireserver

Nagiose turvalisus I

- Soovituslikult töötab Nagios iseseisvas seire serveris.
- Soovituslikult seireserveril puudub väljast otse juurdepääs.

Nagiose turvalisus II

- Nagios ei tööta ROOT kasutaja õigustes vaod omab näiteks kasutaja nagios õigusi ja kuulub kasutajate gruppi nagios.
- Vaikimisi saavad lugeda ja kirjutada `check result path`-i kasutajad nagios ja root, et välistada petteteadete saatmine Nagios seirerakendusele.

Nagiose turvalisus III

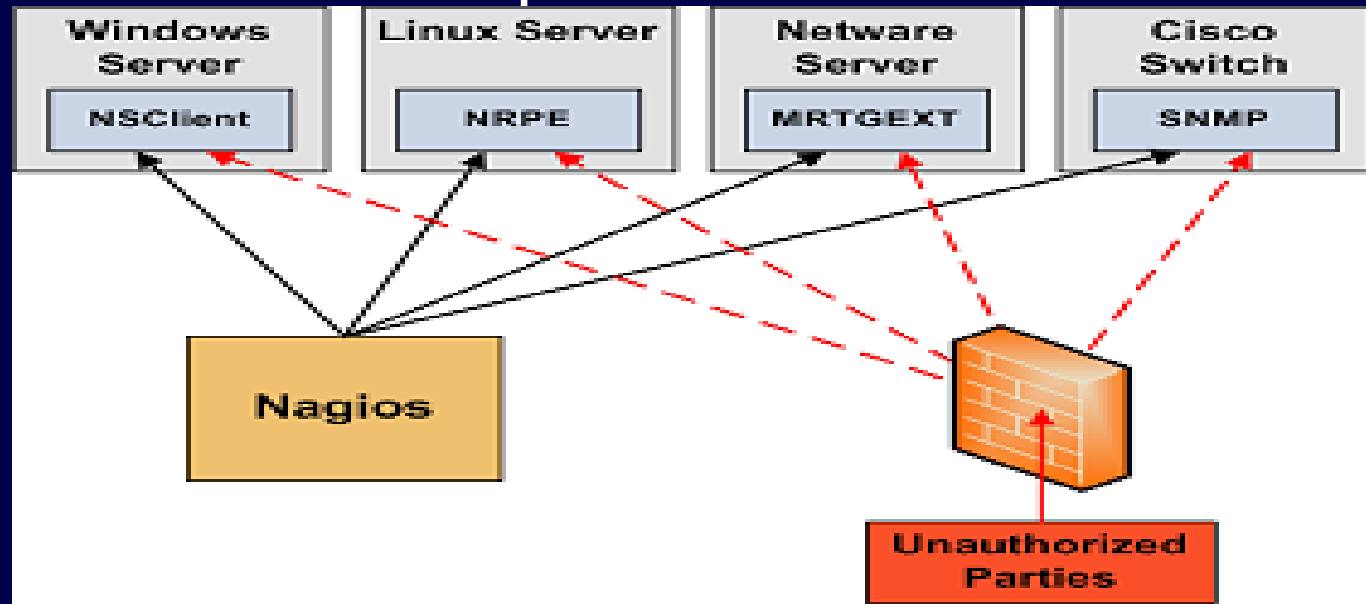
- Vaikimisi saab kirjutada vaid nagios ja veebiserveri kasutaja (apache) käsud failidesse.
- CGI-põhine veebirakendusel on võimalik seada kasutajanime ja parooli põhise autnentimisega juurdepääs.

Nagiose turvalisus IV

- Turvalisuse tõstmiseks tuleb kasutada skriptide koostamisel absoluutset rada (path).
- Makrode kasutamine võimaldab kasutajanimesisid ja parooli hoida eraldi failis, mis pole veebiliidesele kätte saadavad ja veebiliidesele kätte saadavates failides kasutatakse muutujaid näiteks \$USERn\$.

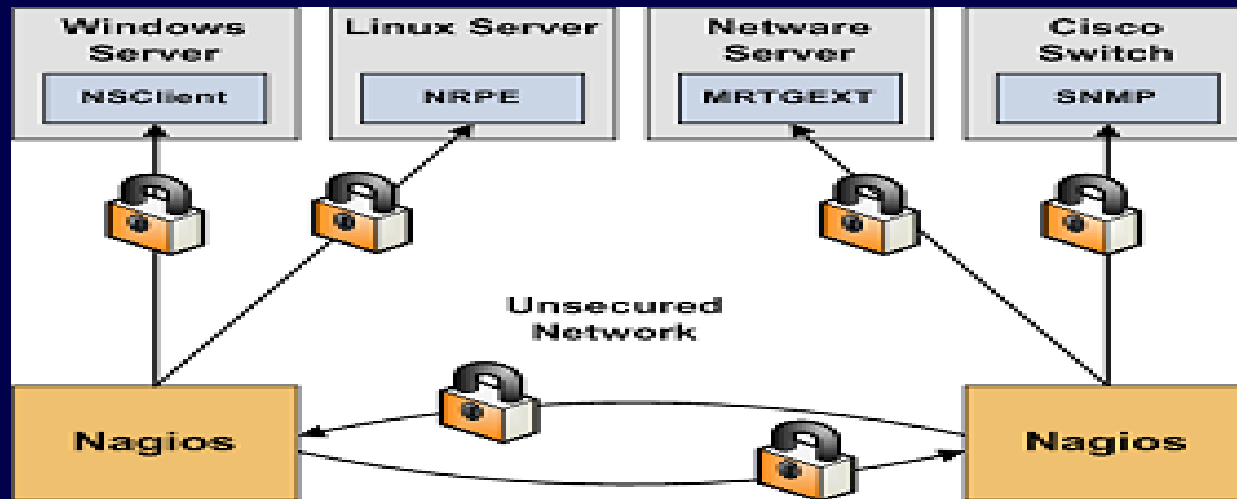
Nagiose turvalisus V

- Makrode koostamisel ei tohi kasutada tähemärke, mida shelli skript võib vääralt interpreteerida.

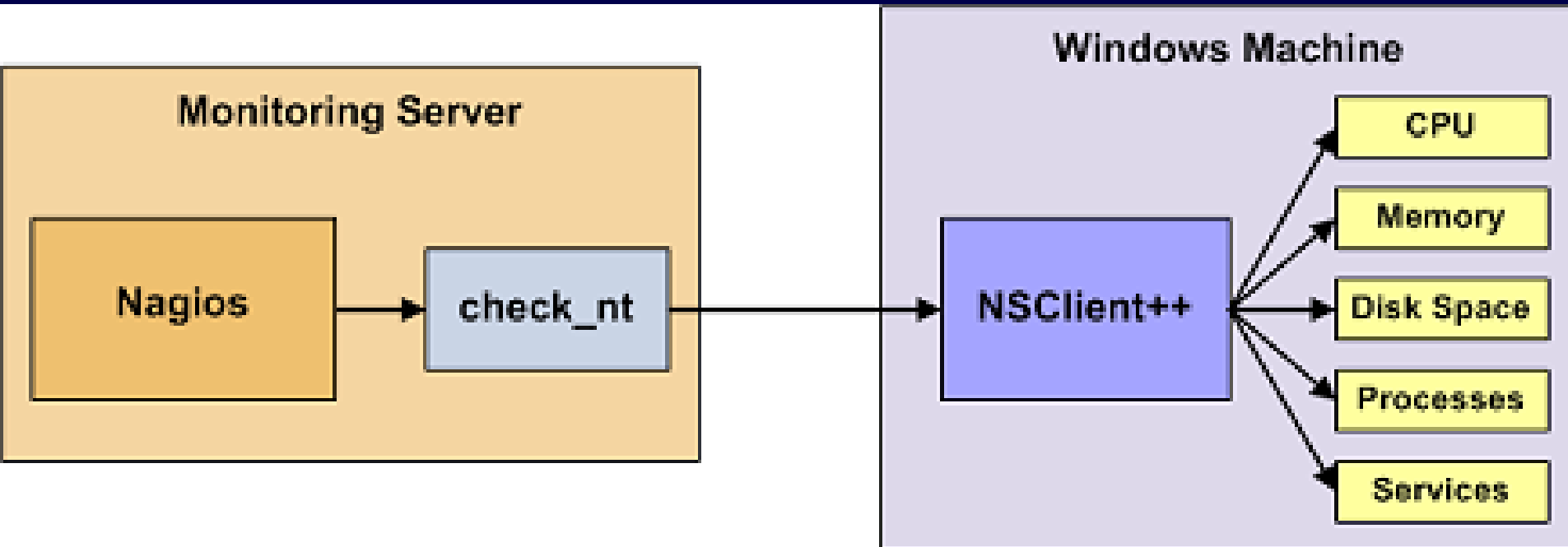

Nagiose turvalisus VI

- Nagiose on võimalus krüpteerida suhtlemine seireserveri ja väliste pluginate, moodulite vahel, nagu NSClient, NRPE või SNMP.

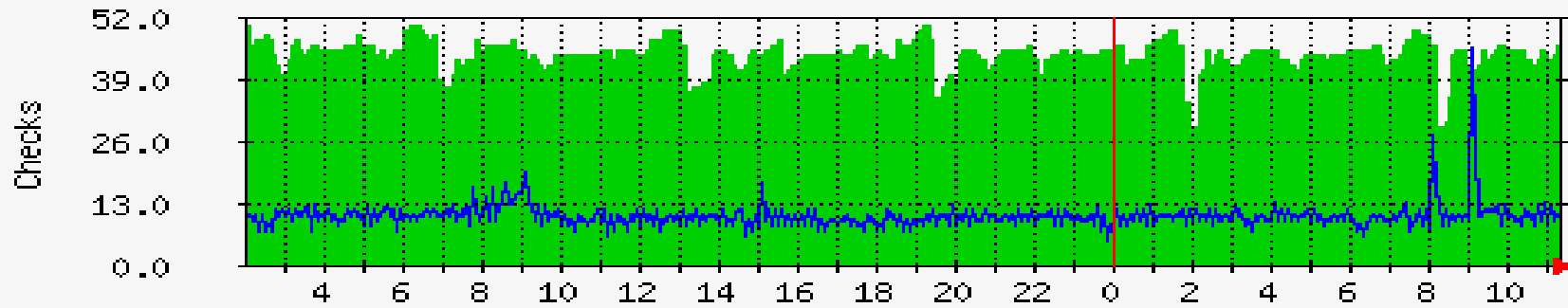
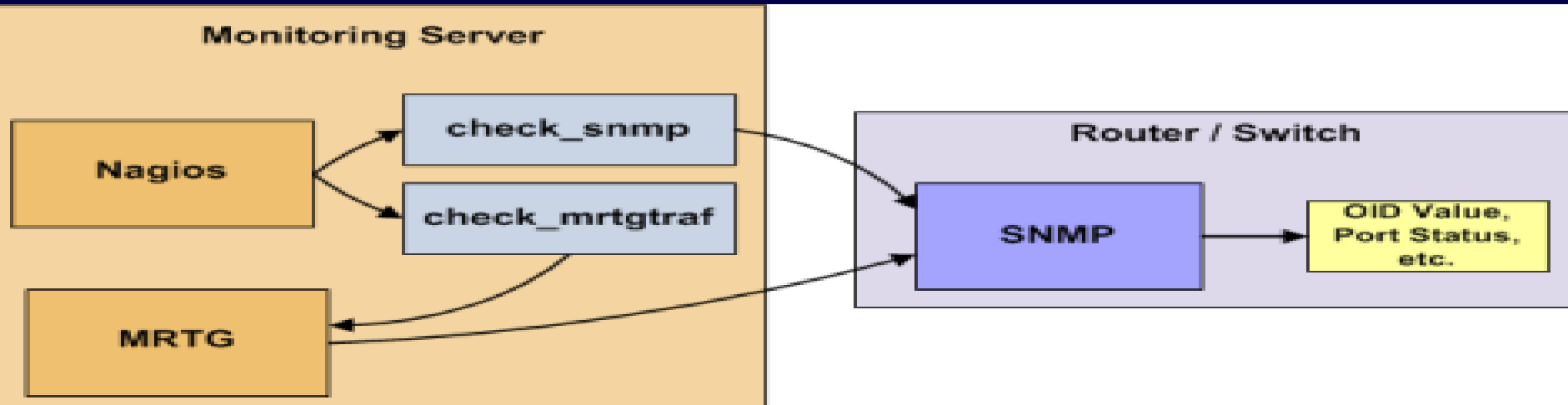

NSClient++ moodul MS Windows masinate seireks

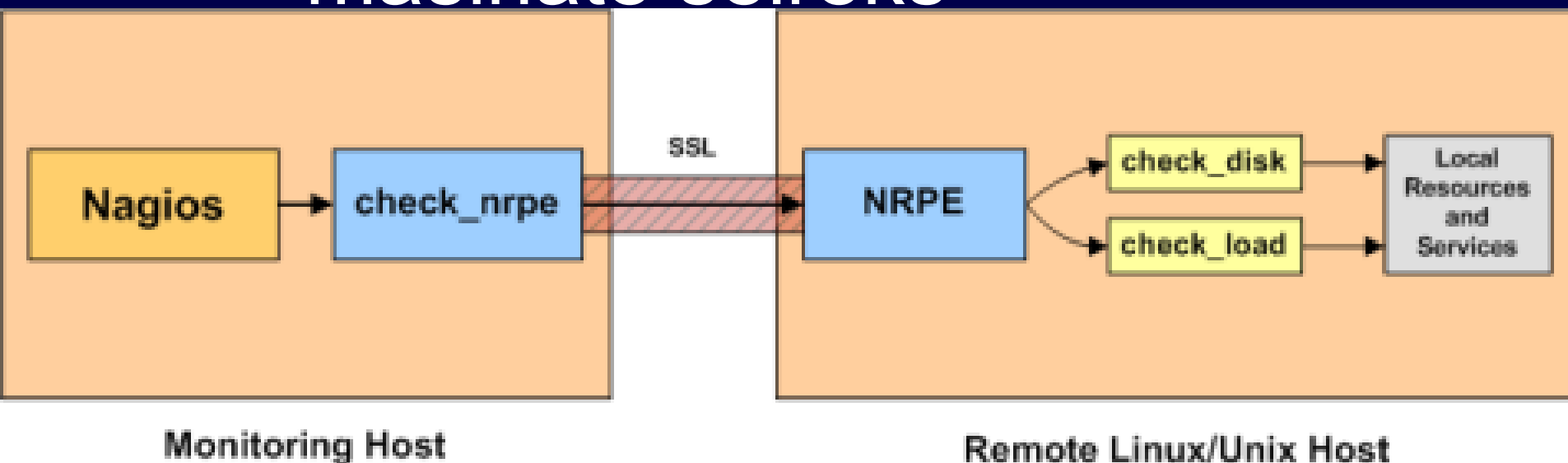
- NSClient++ töötab seiratavas arvutis
- Aktiivseire, VPN vajalik (avalik võrk)

MRTG graafikud Nagioses

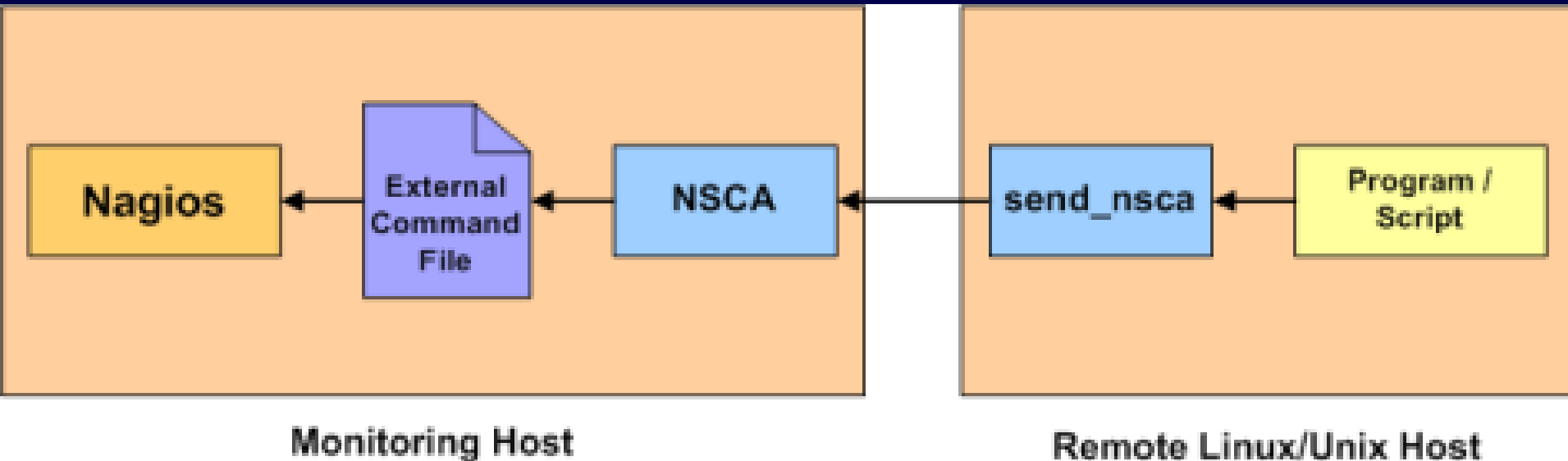
Max **Scheduled Checks**: 50.0 Average **Scheduled Checks**: 44.0 Current **Scheduled Checks**: 46.0
Max **On-Demand Checks**: 45.0 Average **On-Demand Checks**: 10.0 Current **On-Demand Checks**: 10.0

NRPE moodul UNIX/Linux masinate seireks

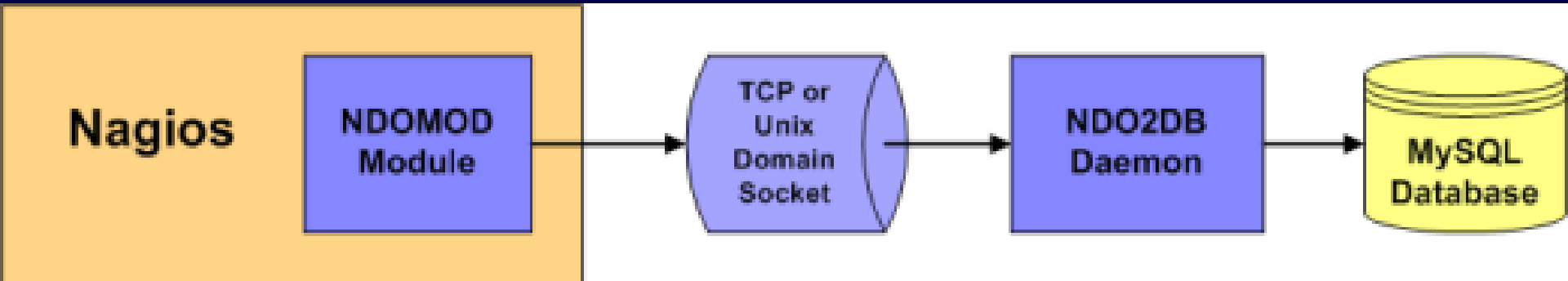
- NRPE moodul töötab seiratavas arvutis
- Avaliku võrgu korral VPN tunnel vajalik
- Tegemist on aktiivse seirega

NSCA mooduli võimalused

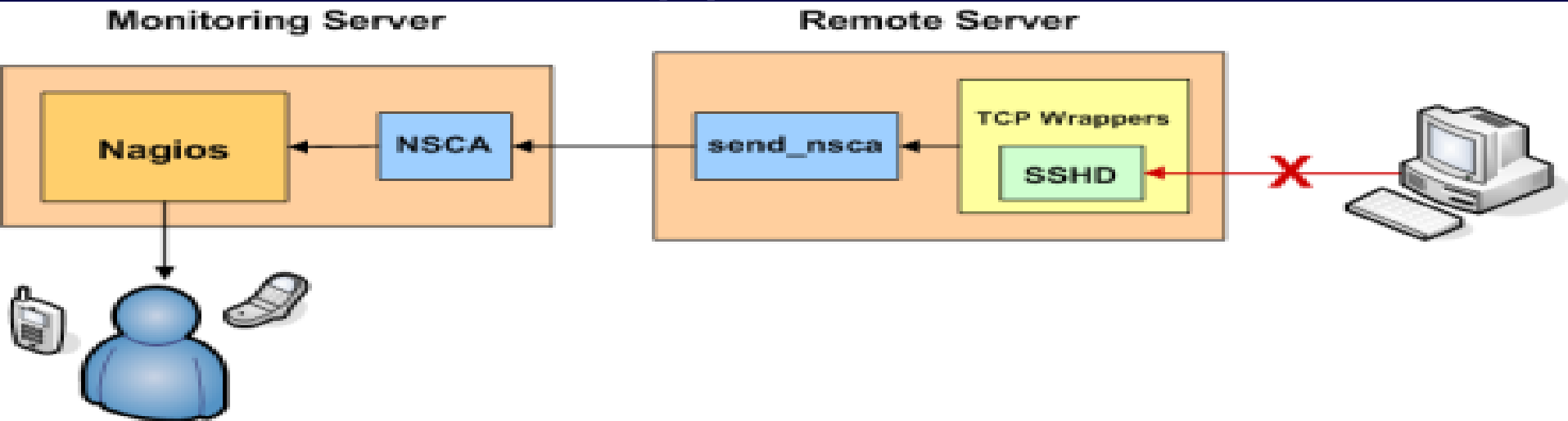
- Passiivne seirerežiim
- Teateid saadab kaugarvuti
- Võimaldab teadete krüpteerimist
- Sobib liias-, hajusseire lahendustesse

NDOUtils mooduli võimalused

- Võimaldab logid salvestada andmebaasi.
- Võimaldab CGI-põhise veebiliidese asendada PHP-põhise veebiliideselega.
- Nagiose tulevased lahendused hakkavadki hoidma logide andmeid MySQL andmebaasis.

TCP Wrapper moodul

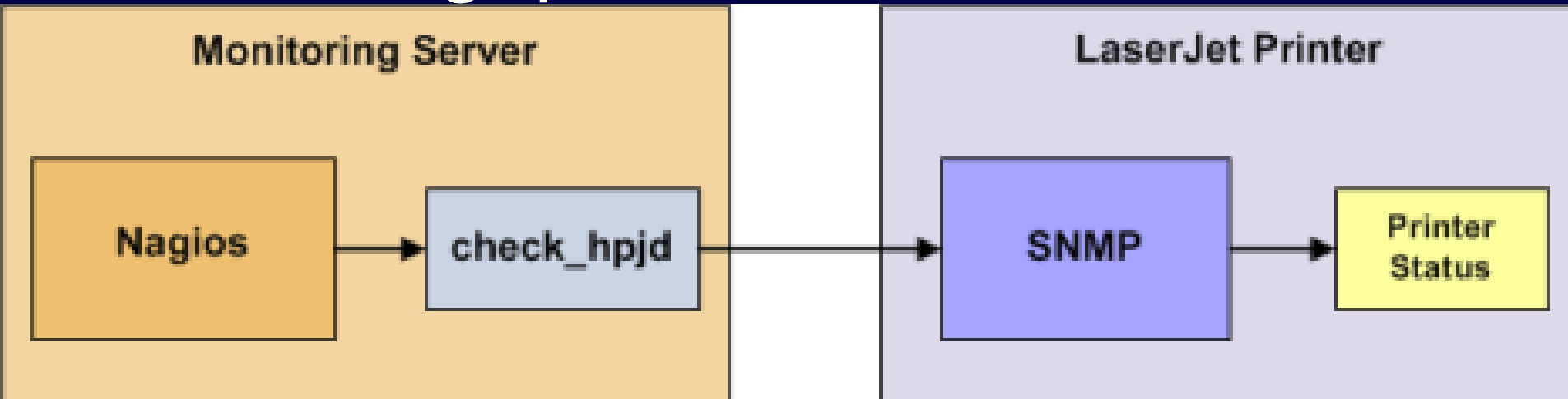
- Võimaldab genereerida alarmteateid, mitte lubatud aadressilt soovitakse SSH serverisse ühendus luua.
- Joonis kirjeldab kogu protsessi ja kasutusel on NSCA moodul, seega tegemist on passiivseirega.
- Antud andmeside sisaldab vahendeid edastatavate teadete krüpteerimiseks.
- Antud lahendus on efektiivne avastamiseks portide skaneerimist.

SNMP ja SNMP Trap teenused Nagioses

Nagios:

- ei asenda täis SNMP haldusrakendust. Näiteks HP OpenView või OpenNMS.
- võimaldab SNMP Trap teate saabudes genereerida erinevaid vastuseid.
- SNMP Trap seire on passiivrežiimis.
- „Alex Burger's SNMP Trap Translator“ projekt, mis teeb Nagiosele SNMP Trapi arusaadavaks.
- Nagios oskab kasutada ka SNMP protokollid, selleks tuleb paigaldada Net.SNMP või SNMPTT moodulid.

Võrguprinterite seire

Eeldus

- JetDirect-liidese olemasolu printeril (JetDirect protokoll)
- SNMP liidese olemasolu printeril (SNMP sisse lülitatud)

Saab seirata järgnevaid sündmusi:

- Paper Jam, Out of Paper, Output Tray is Full
- Printer Offline, Toner Low, Insufficient Memory
- Open Door, Intervention Required

Nagiosega seotud veebilehti

- Nagios Plugins
- Nagios Community
- NagiosExchange
- Nagios On CD – Nagiose LiveCD
- Nagiose 3D kaardi programmid (VRML)
- Nagiose 2D ja 3D kaardi seadistamine
- Nagiose kohta info Wikipedias

Küsimused?